

Studieplan fagligt samspil og tværgående kompetencer

Klasse: 3s

Studieplanen for elever på Vesthimmerlands Gymnasium og HF består af undervisningsbeskrivelsen for det enkelte fag og nedenstående målbeskrivelser for de flerfaglige forløb. Herefter følger oversigter over arbejdet med elevernes innovative kompetencer, globale kompetencer, digitale myndighed og karrierelæringen. Gymnasiet arbejder desuden med en række kvalitetsmål, som supplerer de øvrige tværgående kompetencer beskrevet i denne studieplan.

Kvalitetsmålene kan findes [her](#).

Virtuel undervisning

Undervisningen i klassen har gennem de sidste tre år i perioder været virtuel fordi Covid-19 har forhindret fremmøde i klasserne. På den baggrund undlades følgende forløb/emner i de mundtlige spørgsmål til sommerens prøver 2022:

EN/SK – der stilles ikke spørgsmål i The British Empire og India

id/MU – der stilles kun ét spørgsmål i *Klassiske idrætter*, som primært er gennemgået virtuelt

Idræt ikke muligt prøvefag i sommeren 2022

Fagligt samspil mellem fagene: Flerfaglige forløb (FF)

Progressionsplanen for faglige samspil mellem fagene på Vesthimmerlands Gymnasium og HF danner sammen med oversigten for den enkelte klasses FF-forløb, studieplanen for klassens faglige samspil mellem fagene. Ud over de beskrevne samspil, fremgår det også af undervisningsbeskrivelserne i de enkelte fag – fx studieretningsfagene – hvordan samspillet mellem fagene har været afviklet.

Progressionsplanen kan findes [her](#).

Oversigt over flerfaglige forløb i klassen:

	Fag	Lærere	Emne	Bemærkning
FF1	EN/bi	SK/CB	Racebegrebet i Sydafrika Hvordan har det biologiske racebegreb ændret sig, og hvilken betydning kan det få i raceopdelte samfund?	

FF2	DA/HI	GN/JK	1864 Eleverne har fulgt en soldat som deltog i krigen gennem selvstændigt kildearbejde. Dette har været kombineret med dansk med uddrag af Herman Bangs roman Tine.	DHO
FF3	MA/SA	CS/JK	Social ulighed i Danmark Hvorledes beregner man social ulighed herunder Gini koefficient. Sociologiske teorier om årsagerne til ulighed.	
FF4	ng/Ty	SB/PH	Klimawandel/Klimaforandringer og bæredygtighed Generation No Waste, Minimalismus – Yngre generationers krav afspejles i krav til virksomheders miljøregnskab. Eleverne målretter en kampagne til den tyske generation af unge.	Ud af huset – lokalt samarbejde med Genplast, Løgstør; besøg af tidligere elev, der fortæller om særlige forholdsregler på det tyske marked.

FF5	Rejselærere	MI
	Destination	
	Emne	Interkulturelle kompetencer

Klassens studietur blev aflyst pga. corona7rejserestriktioner

FF6	EN/SA	SK/JK	Social Classes in Britain Klassebegrebet i UK kombineret som sociologiske teorier. Analyse af BBC3 dokumentar "Britain's Forgotten Men" eller "The Riot Club".	SRO
FF7	DA/ol	AV/TR	Kvindefigurer Fagene var dansk og old. Eleverne skulle sammenligne kønsroller og hævnmotiv i antikken med den moderne me too problematik. I old tog vi udgangspunkt i Euripides' tragedie, Medea, og i dansk arbejdede eleverne med mange forskellige typer af tekster, sange, avisartikler osv.	Fokus var også meget på den mundtlige fremlæggelse, der skulle øves før SRP

Elevernes innovative kompetencer

Som en del af arbejdet med de innovative kompetencer, skal eleverne arbejde med at idegenerere, undersøge, udvikle, præsentere og vurdere innovative løsningsforslag. Det sker både i de flerfaglige forløb og i de enkelte fag – sidstnævnte beskrevet i fagets undervisningsbeskrivelse. Klassen har arbejdet med innovative kompetencer som følger:

	Obligatoriske knudepunkter	
1g	Introduktion til innovation, double diamond modellen og arbejde med innovation i de enkelte fag	Der er arbejdet med innovation i følgende fag: Historie i FF2. På baggrund af oplysninger om navn, regiment på en soldat som deltog i 1864, har eleverne ved hjælp af forskellige kilder skrevet den pågældendes historie og dermed bidraget med ny viden. Nogle af soldaterne var familiemedlemmer og dermed bidraget til at skrive deres egen historie.
2g	Møder innovation tværfagligt i FF4 og arbejder innovation i de enkelte fag	I det flerfaglige forløb beskrevet ovenfor har eleverne arbejdet med alle følgende kompetencer: <ul style="list-style-type: none">• Undersøge et problem/idegenerere - Minimere miljøbelastning.• Udvikle –Kampagne til tyske elever.• Præsentere- kampagnen• Vurdere et innovativt løsningsforslag Der er arbejdet med innovation i følgende fag: Tysk og naturgeografi.
3g	Innovation i de enkelte fag	

Elevernes globale kompetencer

Globale kompetencer skal være en del af elevernes almindannelse og studiekompetence såvel i teori som i praksis. Med globale kompetencer mener vi evnen til i en kontekst, der godt *kan* inkludere, men som *skal* gå ud over elevens nationale, regionale og nære miljø.:

- at undersøge og udforske verden for derved at opnå globalt medborgerskab og få viden om global bæredygtighed
- at erkende forskellige perspektiver og derved at opnå interkulturelle kompetencer
- at kommunikere
- at handle på baggrund af ovenstående

Ét af elementer i at opfylde ovenstående findes i studieturen - det tværfaglige FF5 forløb. Turen skal give eleverne indblik i mekanismer bag i stereotyper, fordomme og diskrimination. Herudover skal eleverne opnå kommunikative og interkulturelle kompetencer.

Obligatoriske knudepunkter	
At undersøge og udforske verden	
At erkende forskellige perspektiver	
At kommunikere	
At handle	

Elevernes digitale myndighed

Den digitale tilgang til undervisningen skal både være et redskab til styrkelse af indlæringen og være et mål i sig selv – nemlig at eleverne opnår digitale kompetencer og digital myndighed. Nedenstående handleplan refererer til gymnasiets skrift om elevernes digitale myndighed og strategien for digitalisering. Handleplanen sætter ord på hvem der gør hvad i forhold til at eleverne skal opnå digital dannelse.

Strategi for elevernes digitale myndighed findes [her](#).

Praktisk kunnen

- Viden om og anvendelse af digitale teknologier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Installere et program	Eleven er selv ansvarlig for at kende sin computer og sikre, at der er installationsrettigheder. Gymnasiets fælles programmer installeres i samarbejde med faglærere og/eller datavejleder.	Løbende, når det er nødvendigt	
Lave sikre adgangskoder	Datavejlederen	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
OneDrive Kunne navigere rundt i sti-systemet på egen computer og organisere materialer i OneDrive Tage backup i OneDrive	Datavejlederen giver introduktion. Organiseringen i OneDrive sker første gang i nv/nf	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
Udpakke en zip-fil Tage skærmbillede til indsættelse i anden fil Lave noteapparat i en pdf-fil	Datavejlederen introducerer. Efterfølgende anvendes det i flere fag, herunder dansk, engelsk og samfundsfag/KS	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
Word Mestre grundlæggende færdigheder i Word, herunder forside, fodnoter, sidehoveder osv. Formeditor i Word	Eleverne forventes at kende Word på forhånd. Datavejlederen sikrer at programmet er tilgængeligt for den enkelte elev Nv/nf introducerer formeditoren	Grundforløbet/introforløbet	
Regneark Mestre grundlæggende færdigheder i et regneark, herunder simple udregninger og tegning af grafer	Nv/nf introducerer	Grundforløbet/introforløbet	
CAS-værktøj Anvende et CAS-værktøj som hjælp i matematik – og en simpel lommeregner når der ikke skal arbejdes med CAS	Matematik	Matematik i første år på gymnasiet	
Fælles dokumenter Dele og skrive i fælles dokumenter	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	
Ordbøger Anvende digitale ordbøger samt oversættelsesprogrammer	Sprogfagene	Sprogfagene i første år på gymnasiet	

Herudover skal eleverne kunne anvende relevante værktøjer og programmer i de respektive fag

- Computational Thinking. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Algoritmer herunder læse og afkode algoritmer, opskrive en algoritme som en del af metodeløsning samt bruge algoritmer	Introduktionen gives i nv/nf	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
Store datamængder Forholde sig til store mængder data	Fagene samfundsfag, matematik og naturvidenskab. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	

- Digitale produktioner. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Præsentationer Udarbejder præsentationer som understøttelse af et oplæg eller som afleveringer	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	
Film Optage film og klippe dem sammen til et færdigt produkt, der kan deles med andre (uanset størrelse) Filmanalyser både mht. human- og naturvidenskabelige analyser Film som opgaveafleveringer (herunder refleksion over effekten heraf)	Dansk, sprogfag, naturvidenskab, matematik. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	

Herudover skal eleverne kunne udarbejde produkter med anvendelse af relevante værktøjer og programmer i de respektive fag. Specielt de naturvidenskabelige og kunstneriske fag har krav hertil.

Kritisk tænkning

- Informationssøgning på digitale medier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Generel informationssøgning , herunder også informationssøgning på engelsksprogede websider	Generel introduktion af bibliotekaren (og oprettelse i systemet) Grundig introduktion fra bibliotekaren i forbindelse med FF2 (DHO) og PP1	Introduceres i grundforløbet/introforløbet Herudover i løbet af første år på gymnasiet	
Dybdegående informationssøgning i fagene, herunder statistisk materiale, fysiske konstanter mm	Alle fag, afhængig af hvad der er relevant i faget. Specielt studieretningsfagene har en opgave her. Bibliotekaren kan inddrages af faglærerne. I FF7 arbejder alle fag efterfølgende kritisk at udvælge, bearbejde og strukturere relevant materiale	Løbende gennem gymnasietiden	
Kildekritik , herunder være opmærksom på Fake News	Alle fag, men specielt historie, dansk, religion, matematik og samfundsfag. Bibliotekaren kan inddrages af faglærerne	Løbende gennem gymnasietiden	

- Sociale medier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Rettigheder og lovgivning Kende til regler om, hvad der må deles på sociale medier/digitale kommunikationsfora og konsekvenserne af ulovlig deling	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	
Citationer Kende reglerne for kopiering af materiale udarbejdet af andre	Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	
Beskyttelse af sig selv og persondata ved "færdsel" på de sociale medier/digitale kommunikationsfora	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	

Fornuftig kommunikation

- Digitale fællesskaber og samarbejder. Eleverne skal:

Hvad	Hvem	Hvornår	Teamets kommentarer
Fælles dokumenter Dele og skrive i dokumenter som deles af flere brugere, herunder også se fordele og ulemper ved fælles opgaveløsning	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	
Digitale fællesskaber , herunder også gennem digital kommunikation interagere med mennesker fra andre kulturer		Typisk i 2. og 3. årgang	
Etik Kende og handle efter sociale og etiske spilleregler, og dermed bl.a. bidrage til at forebygge deling af krænkende billeder og tekster	Alle fag, men fagene religion, filosofi og psykologi har speciel tyngde her	Typisk i 2. og 3. årgang	
Demokrati kende til og deltage demokratisk i beslutningsprocesser gennem anvendelse af digitale fællesskaber	Specielt samfundsfag	Løbende gennem gymnasietiden	
Identitet			
FOMO Kende til begrebet FOMO "fear of missing out" og hermed forebygge, at digitale fællesskaber anvendes til u hensigtsmæssig kommunikation i timerne	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	
Adfærd Forebygge grænseoverskridende adfærd både i klassen og online på de sociale medier	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	

Studie- og karrierekompetence

Løbende gennem studietiden arbejder eleverne med at opnå viden om og kompetencer i forbindelse med deres efterfølgende videreuddannelse og karrierevalg. Elevernes arbejde foregår primært i undervisningen i fagene, men der udarbejdes også med specifikke forløb, hvor karrierekompetencen er i fokus.

Obligatoriske knudepunkter	
Viden om fag, uddannelse og erhverv	
Kompetence i forhold til valg og valgprocesser	I 1g får alle elever indblik i uddannelsessystemet og adgangskrav når Studievalg Danmark afvikler én lektion med eleverne. Lektionen har til formål at give eleverne forståelse for overgange og at reflektere over fremtidsønsker og jobperspektiver.
Refleksion over interesser, muligheder og begrænsninger	I 2g har eleverne tilbud om individuel vejledning fra Studievalg Danmark, som også drøfter overvejelser i forbindelse med valg af valgfag og sammenhæng med videregående uddannelse. Herudover får eleverne én lektion hvor uddannelse- og karrierevalg er i centrum. I lektionen drøftes motivation, indre og ydre påvirkninger, men også uforudsigeligheden og mulighederne i uddannelsesvalget. I 2g får eleverne mulighed for at deltage i den koordinerede uddannelsesdag i Aalborg, hvor de videregående institutioner har "åbent hus". I 3g afvikler Studievalg Danmark endnu én lektion med eleverne, hvor de får indblik i sammenhængen mellem uddannelse og job, herunder også beskæftigelsesmuligheder. Formålet med lektionen er at tydeliggøre centrale parametre for uddannelsesvalget og at introducere UddannelsesZoom for eleverne. Denne lektion følges op senere på året, med en lektion om studievalg og optagelse. I denne lektion sætter Studievalg Danmark fokus på optagelsessystemet og færdigheder (herunder mulighed for supplerings) samt drøfter muligheder for kvalificerende aktiviteter i et eventuelt sabbatår.